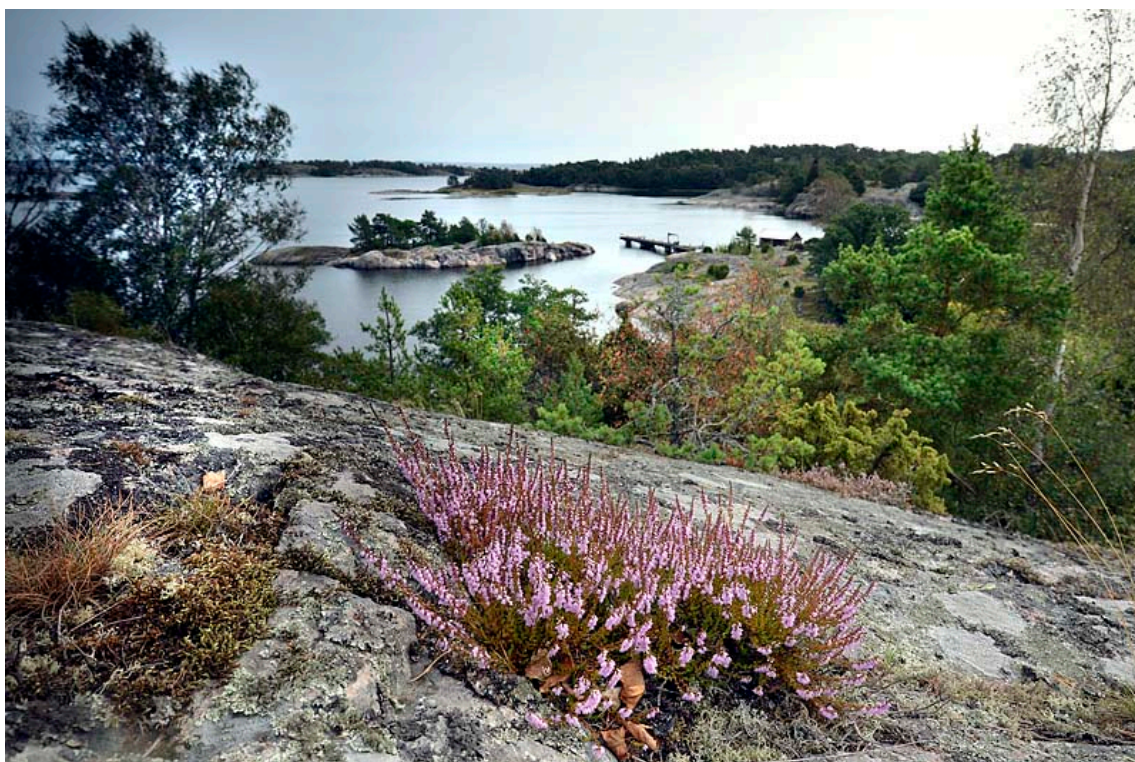

Riktlinjer för Trosa kommuns miljöledningssystem

Antagen av:	Kommunfullmäktige 2020-11-25 § 108
Dokumentkategori:	Styrdokument
Dokumenttyp:	Riktlinje

Innehållsförteckning

Inledning	2
Ekokommunen Trosa	2
Miljöpolicy	2
Sveriges miljömål och Agenda 2030	3
Trosa kommuns miljöledningssystem	3
Uppföljning och ansvar	4
Redovisningens innehåll	4
Revidering av miljöledningssystemet	5

Inledning

Syftet med miljöledningssystemet är att alla kommunens verksamheter kontinuerligt ska arbeta för att negativ miljöpåverkan ska bli så liten som möjligt samt bidra med positiv miljöpåverkan. Det är stor skillnad mellan de olika förvaltningarna hur stor miljöpåverkan de har utifrån kärnuppdrag. Men oavsett så finns det många exempel på åtgärder för en bättre miljö som sker dagligen i kommunens verksamheter. Miljöledningssystemet handlar till stor del om att synliggöra dessa på ett strukturerat sätt utifrån den miljöpåverkan som verksamheten har. Inom ramen för miljöledningssystemet följs även kommunens arbete inom Agenda 2030 upp. Redovisade åtgärder ger tillsammans med nyckeltal och måluppföljning underlag för kommande prioriteringar och beslut. Miljöledningssystemet omfattar Trosa kommun och dess helägda bolag.

Ekokommunen Trosa

I samband med att Trosa kommun bildades så antogs Fastlagd kurs som än idag styr riktningen för kommunens arbete. Redan där slog man fast att - *Miljöhänsyn skall genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande.*

Trosa kommun var en av de första Ekokommunerna och har varit medlem i Sveriges Ekokommuner sedan 1994. Det innebär att det finns ett politiskt beslut att styra mot en hållbar utveckling med hänsyn till natur och miljö, och där ekosystem i balans utgör basen för en hållbar ekonomisk och social utveckling. En god levnadsmiljö kräver t.ex. frisk luft, rent vatten och giftfri miljö, samtidigt som vår ekonomiska utveckling är beroende av långsiktig tillgång till naturresurser för råvaror, material och upplevelser.

Sveriges Ekokommuner (SEKOM) är en organisation för kommuner och regioner som vill främja utvecklingen mot ett mer hållbart samhälle. Idag finns över hundra Ekokommuner som tillsammans ska verka som förebilder och föregångare inom miljöområdet. Genom gemensamma miljönyckeltal följs det årligen upp att utvecklingen i medlemskommunerna går mot en mer hållbar utveckling.

Miljöpolicy

Trosa kommuns miljöpolicy antogs av kommunfullmäktige 1994 och bygger på de hållbarhetskriterier som Ekokommunerna arbetar efter.

Trosa kommun ska arbeta systematiskt i inriktning mot ett uthålligt samhälle som baseras på användning av förnyelsebara naturresurser. Användningen av långlivade, naturfrämmande ämnen ska minimeras. Naturens mångfald och kretsloppens kapacitet ska bibehållas eller öka. Omsättningen av energi och material ska ske på en nivå som svarar mot de naturliga kretsloppens kapacitet.

Kretsloppstänkandet ska vara en styrande utvecklingsdoktrin och utvecklingsarbetet ska präglas av en tvärsektoriell helhetssyn. Fokus ska sättas på problemets kärna oberoende av samhällets organisation.

Trosa kommun eftersträvar en dynamoroll i den lokala samhällsutvecklingen. Utvecklingsarbetet bedrivs processinriktat på sådant sätt att olika aktörer ges möjlighet att delta. Trosa kommun arbetar öppet så att andra kan ta del av erfarenheter.

Sveriges miljömål och Agenda 2030

Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling omfattar samtliga tre dimensioner av hållbarhet; social, ekonomisk och miljömässig, och understryker att det behövs en balans mellan dessa för att nå hållbar utveckling. Planetens gränser sätter ramarna och ekosystem i balans utgör basen för den sociala och ekonomiska utvecklingen. Sveriges miljömål bidrar till genomförandet av den ekologiska delen av Agenda 2030. Naturvårdsverket har gjort en mappning av Sveriges miljömål mot de globala hållbarhetsmålen som visar på en tydlig koppling mellan flertalet av målen. Utöver de mer uppenbara målen som t.ex. *Bekämpa klimatförändringarna* och *Ekosystem och biologisk mångfald* så bidrar även andra mål som t.ex. *Ingen fattigdom* och *God utbildning för alla* till att skapa förutsättningar för miljöåtgärder i samhället.

Kommunen har flera olika roller och verktyg för att bidra till att de nationella miljömålen uppfylls och som samtidigt bidrar till att nå flera globala hållbarhetsmål inom Agenda 2030. Kommunen verkar genom sin myndighetsutövning, genom att möjliggöra för andra att agera hållbart, genom sin roll som verksamhetsutövare och som kunskapspridare och föredöme.

Trosa kommuns miljöledningssystem

Trosa kommun ska med stolthet berätta om stora miljöprojekt såväl som enklare miljöinsatser som sker i verksamheterna. Arbetet sker utifrån varje förvaltnings egna förutsättningar och redovisningen skiljer sig därför något åt mellan förvaltningar med större respektive mindre miljöpåverkan. Utgångspunkten är att hålla miljöfrågorna högt på agendan och att leva upp till ambitionerna som Ekokommun, och inte att jämföra förvaltningarnas miljöarbete sinsemellan.

För att följa utvecklingen i kommunen redovisas miljömål samt miljöindikatorer på kommunövergripande nivå. Trosa kommun är en av många aktörer i samhället som driver miljöarbetet framåt och samverkan uppmuntras.

Uppföljning och ansvar

Bokslut

Uppföljning inom miljöledningssystemet redovisas årligen till kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen, som underlag för kommande prioriteringar och beslut. Redovisning sker utifrån förvaltningsnivå (större förvaltningar kan dock välja att bryta ner redovisningen på flera nivåer). Produktionscheferna ansvarar för att samla in uppgifterna från sina förvaltningar och kommunekologen sammanställer därefter redovisningen på kommunnivå.

Budget

I kommunens budget görs årligen en sammanställning av investeringar och satsningar inom miljöområdet. Miljöarbetet sker inom ordinarie verksamhet och budget. I vissa fall finns bidrag att söka för särskilda miljöinsatser. Ekologienheten är rådgivande för ansökningar av miljöbidrag.

Redovisningens innehåll

Inom ramen för Trosa kommuns miljöledningssystem så ska varje förvaltning redovisa följande:

- Miljöpåverkan (positiv och/eller negativ)
- Andel personal som genomgått miljöutbildning
- Miljömål och nyckeltal (i de fall det finns inom förvaltningen)
- Särskilda insatser och aktiviteter

I samband med uppföljningen av miljöledningssystemet redovisas följande nyckeltal/indikatorer på kommunövergripande nivå:

- Sveriges Ekokommuners Gröna nyckeltal
- Lokala indikatorer för Agenda 2030

Miljöpåverkan

För att kunna prioritera sina miljöåtgärder är det viktigt att verksamheterna har kännedom om inom vilka områden deras miljöpåverkan är som störst. Här finns stor skillnad mellan förvaltningarna utifrån den kärnverksamhet som bedrivs. Verksamheterna ska redovisa sin största miljöpåverkan, som kan vara både positiv och/eller negativ. För att identifiera miljöpåverkan finns underlag från tidigare genomförda miljöutredningar och ekologienheten fungerar som stöd.

Miljöutbildning

För att miljöhänsyn ska kunna genomsyra den kommunala verksamheten vid planering och beslutsfattande, samt för att öka delaktighet och engagemang, så är det viktigt att medarbetarna har grundläggande miljökunskaper. Som en del av miljöledningsarbetet ska därför alla som är tillsvidareanställda genomföra en miljöutbildning. Utbildningen tillhandahålls av ekologienheten.

Miljömål på förvaltningsnivå

De förvaltningar som har miljömål eller miljönyckeltal på nämnd- eller verksamhetsnivå redovisar dessa i uppföljningen. Förvaltningar med stor miljöpåverkan bör ha antagna miljömål på nämndnivå.

Redovisning av särskilda insatser och aktiviteter

Särskilda insatser och aktiviteter inom miljöområdet som genomförts under året redovisas i uppföljningen. Det kan handla om långsiktiga miljöprojekt såväl som enklare åtgärder som gör skillnad i vardagen. Att redovisa aktiviteter istället för enbart fastställda mål leder till flexibilitet och att nya möjligheter och idéer kan tas tillvara och lyftas fram.

Nyckeltal och indikatorer på kommunnivå

För att ge en indikation om riktningen på miljöarbetet i kommunen redovisas de nyckeltal som tas fram inom Sveriges Ekokommuner samt lokala indikatorer för Agenda 2030. Indikatorer för de nationella miljömålen finns inte tillgängliga på kommunal nivå, men om det framöver skulle tas fram så ska även dessa redovisas i uppföljningen.

Revidering av miljöledningssystemet

Miljöledningssystemet bör på sikt lyftas in i Styrmodell för Trosa kommun. I samband med det bör även miljöledningssystemet utvärderas och vid behov revideras.